

Ομοσπονδία Συνταξιούχων ΔΕΗ Ελλάδας

Διεύθυνση: Αιόλου 104 , Αθήνα 6ος όροφος

Σταθερό: [210 3248623](tel:2103248623)

Κινητό: 6931413836

Site :<https://osde-dei.gr>

Facebook : Οσδε Δεη

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ΟΣΔΕ προσφεύγει στις ελληνικές και ευρωπαϊκές αρχές
για την έλλειψη διαφάνειας στην αποξήλωση των λιγνιτικών μονάδων

Αθήνα, 31.08.2026

Η Ομοσπονδία Συνταξιούχων ΔΕΗ Ελλάδος (ΟΣΔΕ) ανακοινώνει ότι, μετά από μακρόχρονη προσπάθεια λήψης ουσιαστικής ενημέρωσης από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, προσφεύγει επισήμως στον Συνήγορο του Πολίτη και στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καταγγέλλοντας την ανεπαρκή ενημέρωση που έλαβε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφορικά με τη διαδικασία οριστικής παύσης λειτουργίας και αποξήλωσης λιγνιτικών μονάδων παραγωγής της ΔΕΗ Α.Ε. στη Δυτική Μακεδονία και στη Μεγαλόπολη.

Άρνηση ουσιαστικής απάντησης από το αρμόδιο Υπουργείο

Στις 26 Ιουνίου 2026, η ΟΣΔΕ, εκπροσωπώντας χιλιάδες συνταξιούχους της ΔΕΗ Α.Ε., απηύθυνε επίσημο αίτημα προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επικαλούμενη το δικαίωμα πρόσβασης σε διοικητικά έγγραφα του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Ζήτησε την πλήρη τεκμηρίωση επί της οποίας βασίστηκε η απόφαση οριστικής αποξήλωσης λιγνιτικών μονάδων: μελέτες ενεργειακής επάρκειας και ασφάλειας εφοδιασμού, περιβαλλοντικές μελέτες, μελέτες αποκατάστασης εγκαταστάσεων, και τις σχετικές εγκριτικές αποφάσεις των αρμόδιων φορέων (ΑΔΜΗΕ, ΡΑΑΕΥ).

Το Υπουργείο απάντησε εκπρόθεσμα και διαβίβασε ελάχιστα έγγραφα εσωτερικής διοικητικής αλληλογραφίας, τα οποία αφορούν μόνο στον χρονισμό και τα διαδικαστικά βήματα διαγραφής μονάδων από άδειες και μητρώα. Καμία από τις ουσιαστικές μελέτες που ζητήθηκαν δεν χορηγήθηκε. Το Υπουργείο περιορίσθηκε να παραπέμψει την ΟΣΔΕ στην αρμόδια υπηρεσία της ίδιας της ΔΕΗ Α.Ε., χωρίς να ασκήσει το ίδιο την εποπτική του αρμοδιότητα ούτε να αιτιολογήσει οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης στοιχείων.

Μια υπόθεση με μεγάλο βάθος, που βρίσκεται μόλις στην αρχή της

Η επισκόπηση των εγγράφων που χορηγήθηκαν στην ΟΣΔΕ από το Υπουργείο ήδη πάντως δείχνει στοιχεία που δικαιολογούν ανησυχία.

Ενδεικτικά, το έγγραφο (ΓρΔ/1390/2024) αποκαλύπτει ότι ο ίδιος ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) δεν συναίνεσε στην οριστική απόσυρση δύο λιγνιτικών μονάδων, ζητώντας τη διατήρησή τους σε καθεστώς λειτουργικής εφεδρείας. Το ίδιο έγγραφο αναφέρει ότι μία από τις

μονάδες αυτές είχε ήδη τεθεί, με ειδική νομοθετική διάταξη, σε καθεστώς «ψυχρής εφεδρείας» για τον χειμώνα 2024-2025.

Παρά τα αιτήματα της ΟΣΔΕ, δεν χορηγήθηκε καμία μελέτη ενεργειακής επάρκειας ή ασφάλειας εφοδιασμού σε επίπεδο συστήματος, ούτε τεκμηρίωση για το εάν και πώς εξετάστηκε η εναλλακτική διατήρησης μονάδων σε εφεδρεία αντί της οριστικής και μη αναστρέψιμης αποξήλωσής τους.

Τα στοιχεία αυτά εγείρουν εύλογα ερωτήματα για τη διαφάνεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων που άπτονται άμεσα της ενεργειακής ασφάλειας της Χώρας, αλλά και των δικαιωμάτων χιλιάδων πρώην εργαζομένων και ήδη συνταξιούχων της ΔΕΗ, για τους οποίους ο Νόμος έχει προβλέψει προστασία της ενσωματωμένης στη ΔΕΗ περιουσίας τους (Ν. 2773/1999).

Η κατάρρευση του αφηγήματος της δήθεν «αναγκαστικής» καταστροφής των λιγνιτικών μονάδων της Χώρας

Ο λιγνίτης της Ελλάδας, με μεγάλα κοιτάσματα κυρίως στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη, αποτέλεσε επί πάνω από εβδομήντα χρόνια τον βασικό πυλώνα του ενεργειακού εφοδιασμού της Χώρας. Από την ίδρυση της ΔΕΗ Α.Ε. το 1950, διαδοχικές κυβερνήσεις αξιοποίησαν συστηματικά το φθηνό αυτό εγχώριο καύσιμο, με αποτέλεσμα ο λιγνίτης να καλύψει έως και το 78-79% της εγχώριας ηλεκτροπαραγωγής σε ορισμένες χρονιές. Η επιλογή αυτή εξασφάλισε φθηνό και άφθονο ρεύμα για τον ελληνικό λαό, χωρίς έκθεση σε ακριβές εισαγωγές ενέργειας — πλεονέκτημα κρίσιμο ιδίως σε περιόδους διεθνών κρίσεων, όταν η ενεργειακή αυτάρκεια αποδεικνύεται εθνικό στρατηγικό αγαθό.

Ένδειξη της κλίμακας της επένδυσης είναι το κόστος της μονάδας Πτολεμαΐδας 5, της τελευταίας μεγάλης λιγνιτικής μονάδας που κατασκευάστηκε στη Χώρα,

που ανήλθε σε περίπου 1,39 δισ. ευρώ, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της ίδιας της ΔΕΗ Α.Ε.

Η σημερινή καταστροφή αυτού του εθνικού κεφαλαίου, χωρίς πλήρη, δημόσια και εμπεριστατωμένη, τεκμηρίωση των εναλλακτικών, είναι το πρώτο ζήτημα που θέτει η ΟΣΔΕ.

Η επιλογή της μη απάντησης από το αρμόδιο Υπουργείο εξηγείται ασφαλώς. Το αφήγημα ότι η καταστροφή των λιγνιτικών μονάδων της Χώρας είναι δήθεν αναγκαστική και τάχα αναπόφευκτη καταρρέει, όταν ελεγχθεί.

Πράγματι, το ενωσιακό δίκαιο δεν επιβάλλει φυσική καταστροφή λιγνιτικών μονάδων, αλλά αντιθέτως προβλέπει την στρατηγική εφεδρεία (Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943, Άρθρο 22 §2 (δ)-(ε), Επίσημη Εφημερίδα L 158, 14.6.2019, σ. 86., eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02019R0943-20240716).

Ειδικότερα σε σχέση με τα ελληνικά λιγνιτικά ζητήματα, η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 10.9.2021 (C(2021) 6595 final, Case AT.38700), δέχεται ότι μια λιγνιτική μονάδα θεωρείται εμπορικά αποσυρμένη —άρα πλήρως συμβατή με το ενωσιακό δίκαιο ανταγωνισμού— όχι βέβαια μόνο όταν καταστρέφεται φυσικά, αλλά και όταν απλώς τίθεται σε καθεστώς στρατηγικής εφεδρείας (ec.europa.eu/competition/antitrust/cases1/202207/AT_38700_8179861_2920_3.pdf, σελ. 12, υποσημείωση 38).

Με άλλα λόγια, το ενωσιακό δίκαιο δεν απαίτησε ποτέ, και δεν απαιτεί, τη φυσική κατεδάφιση υποδομών και την καταστροφή εξοπλισμού των λιγνιτικών μονάδων της Χώρας: η επιλογή αυτή, όπως έγινε, ήταν απόφαση των ιθυνόντων στην Ελλάδα, όχι ενωσιακή υποχρέωση.

Ο αρχικός στόχος εκποίησης λιγνιτικής ισχύος ανάγεται σε καθαρά οικονομικό-ανταγωνιστικό πλαίσιο (πιο πρόσφατα, Ν. 4533/2018), το οποίο, μετά την αποτυχία δύο διαγωνισμών εκποίησης το έτος 2019,

αντικαταστάθηκε το έτος 2021 από ελαφρύτερη υποχρέωση χωρίς καμία απαίτηση φυσικής καταστροφής.

Η ΟΣΔΕ επισημαίνει ότι, ενώ η Ελλάδα είναι πλέον εξαγωγέας ηλεκτρικής ενέργειας, η εξάρτηση από εισαγόμενο φυσικό αέριο (LNG) αυξάνεται σταθερά, με τις εισαγωγές αμερικανικού LNG να τιμολογούνται στην Ελλάδα υψηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ.

Είναι κρίσιμο ότι κράτη όπως η Γερμανία, η Ιταλία και η Πολωνία διατήρησαν αντίστοιχες εφεδρικές μονάδες άνθρακα - λιγνίτη, ακριβώς επειδή το ενωσιακό δίκαιο το επιτρέπει.

Επόμενες ενέργειες της ΟΣΔΕ

Η ΟΣΔΕ, σε εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού της Συμβουλίου και δια του νομικού της συμβούλου, προσφεύγει ήδη:

1. Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού), δυνάμει του Κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001, για τη διερεύνηση της αλληλογραφίας 2019-2021 σχετικά με την επιλογή της «εμπορικής αποξήλωσης» και την δυνατότητα στρατηγικής εφεδρείας των λιγνιτικών μονάδων της Ελλάδας.
2. Στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (PETI), με αίτημα παραπομπής στις Επιτροπές Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) και Περιβάλλοντος (ENVI), επικαλούμενη το ενωσιακό δίκαιο ενεργειακής ασφάλειας και διαφάνειας (Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941, Ψήφισμα Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Ιουλίου 2025 για την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού στην ΕΕ).
3. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) και τον ΑΔΜΗΕ, δυνάμει του Ν. 4305/2014,

για τις μελέτες επάρκειας ισχύος και τα προγράμματα εφεδρείας ετών 2019-2026.

4. Στη ΔΕΗ Α.Ε., ζητώντας την άμεση χορήγηση των μελετών αποκατάστασης, των μελετών ενεργειακής επάρκειας, και κάθε στοιχείου που τεκμηριώνει την εξέταση εναλλακτικών λύσεων πριν από κάθε απόφαση οριστικής αποξήλωσης. Τα έγγραφα αυτά ασφαλώς εξακολουθεί να οφείλει να χορηγήσει και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Επίσης, τα πρακτικά Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ Α.Ε., σχετικά με την απόφαση φυσικής (και όχι εφεδρικής) αποξήλωσης και τις μελέτες αποκατάστασης χώρων.

5. Στον Συνήγορο του Πολίτη, καταγγέλλοντας την εκπρόθεσμη και κατ' ουσίαν μη συμμόρφωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Η ΟΣΔΕ δηλώνει ότι δεν πρόκειται να αποδεχθεί τη συστηματική άρνηση πρόσβασης σε στοιχεία που άπτονται άμεσα του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και των νομίμων συμφερόντων των μελών της, ως συνταξιούχων της ΔΕΗ που σύμφωνα με το Νόμο έχουν στη ΔΕΗ ενσωματωμένα περιουσιακά τους στοιχεία.

Η ΟΣΔΕ θα συνεχίσει να διερευνά και να επιδιώκει πλήρη διαφάνεια, σύμφωνα με το Νόμο, ώστε να ελεγχθεί η διαδικασία αποξήλωσης των λιγνιτικών μονάδων της Χώρας, μέσω όλων των διαθέσιμων νόμιμων οδών, ενώπιον των ελληνικών και των ευρωπαϊκών αρχών και δικαστηρίων.

Για την ΟΣΔΕ

Ο Πρόεδρος
Κώστας Πράπας

Ο Γενικός Γραμματέας
Νέστορας Πασχάλης

Πληροφορίες:

Ευάγγελος Μπουζούλας, τ. Γ.Γ. Γ.Σ.Ε.Ε., Ειδικός Σύμβουλος ΟΣΔΕ

Κωνσταντίνος Τοκατλίδης, Δικηγόρος Αθηνών, Νομικός Σύμβουλος ΟΣΔΕ